

IZHAJA VSAKO
NEDELJO.

Naročnina:
za celo leto D. 40,
za pol leta D. 20,
za četrt leta D. 10
V-Ameriko Dol. 3.

Inserati po tarifi.

KMEČKA MOČ

UREDNIŠTVO
in upravljanje v
MURSKI SOBOTI,
Slovenska ulica 251

Rokopisi se ne
vračajo, nefranki-
rana pisma se ne
sprejemajo.

LETO I.

Gospodarski, narodni in kulturni tednik.

ŠTEV. 10.

Po volitvah.

Volitve so končane. Na dru-
goj strani prinesemo izid, re-
zultat. Vsak vidi, kak so izpadnole
za edno ali drugo stranko. —
Nas brigajo najbolj volitve v
našem kraju. Zdaj znamo, što je
izvoljeni, znamo, koga smo po-
slali v našo prestolico, v Beograd
na državno spravišče, v parla-
ment, da zastopa nas, naše in-
terese, da se briga za naš kraj,
za naše ljudi, da v Beogradu
naprej dá naše potrebe i naše
želje. Mi smo osvedočeni, da
bodo oni, za štere je več kak
polovica vsega našega ljudstva
dala svoj glas, šli na roko na-
šemi narodi; to morajo včiniti,
to je njūva dužnost, zato smo
jih zvolili. Oni poznajo naše po-
trebe, poznajo naše želje, vidijo
vsakši den naše nevole i naše
sirmaštvo; zdaj je na njih, da
nam pomagajo.

Do zdaj se je nikaj ne de-
lalo. Samo agitiralo se je in
obljubljalo. Zdaj je prišeo čas
dela, čas, da se spunijo vse
jezere obljub.

Mi smo že pisali od potreb
Prekmurja. To vsakši vidi i zna,
da je pri nas slabo, da se v
Prekmurji najslabše godi v ce-
loj našoj domovini. Zakaj je to —
To more meti svoj vzrok i ga
tudi ma. Ta vzrok poznamo mi,
ešče bolje pa ga poznajo vodi-
telji našega naroda. Od njih je
zdaj odvisno, če se nam bo v
bodočnosti bolje ali slabše godilo.

Volitve so končane. Znamo
za koga smo dali svoje kruglice.

Znamo, koga je naše ljudstvo
zvolilo za svojega zastopnika.
Od teh naših zastopnikov je od-
visna vsa 4 prihodnja leta naše
blagostanje ali naše nevole. Na
izvoljene zastopnike se bo obra-
čalo naše ljudstvo v vseh nevo-
lah i bomo videli, kak bodo oni
skrbeli za nas.

Naj opozorimo včasi na
najnujnejše potrebe našega kraja:
gimnazija v Soboti se mora od-
preti tudi za više razrede; Mūra
se mora regulirati, ar je Dolnja
Bistrica i Hotiza v nevarnosti,
da jivi protoletje več ne najde;
čas je sejati, ali naše ljudstvo
je ešče ne dobilo semenskoga
žita; zadnji čas je, da se raz-
pišejo občinske volitve, pa jezero
i jezero drugih potreb.

Znamo, da se vse to včasi,
naednok nemre napraviti, ali če
majo naši zastopniki srce za
naše ljudstvo, se bo lahko na-
pravilo največ potrebnoga v
kratkom časi, kaj pa je jako po-
trebno, pa včasi.

Naše ljudstvo čaka i pri-
čakuje izpunjenje danih obljub,
odpomoči nevol i pomoč v po-
trebah. Bomo vidili.

Naša je zmaga!

Ne bomo tajili, vsakši človek
je z nezavūpanjom gledao na
„Kmečko moč“, kda je ona prišla
na svet. Vsakši je mislo, da so
to strankarske novine, štere bodo
pisale za edno stranko i bodo
živele samo do volitev. Mi smo
našim ljudem odkritosrčno po-
vedali včasi v začetki, da „Kmeč-

ka moč“ s strankarstvom i bo-
dočimi volitvami nema nikaj
skūpnega. Večina naših ljudi je
tem odkritim rečam vervalo, drugi
pa so ne šтели vervati. Zdaj so
volitve za nami. Zdaj se vidi
prava istina, zdaj se lahko vsak-
ši prepriča, da smo gučali samo
istino i da je naš cio zaistino
dosta vekši, lepši i svetejši,
kak dnevna strankarska politika.

Volitve so za nami. Nihče
je v „Kmečkoj moči“ ne mogeo
najti niti piknje, da bi ona slu-
žila strankarstvi. Naši prijatelji so
ponosni i odkrito gučijo, da so
včasi v začetki videli v „Kmečkoj
moči“ eden dober i potreben list,
šteri bo stao na čeli prekmursko-
ga ljudstva, šteromi bo vodnik,
vučiteo i braniteo. Neprijatelje
so pa posili šтели napraviti iz
„Kmečke moči“ strankarski list.
Napadali so i blatili, šinfali i
grajali. Trpela je „Kmečka moč“,
trpeli njeni voditelji. Vsi po kri-
vici. „Kmečka moč“ je ostala
zvesta svojim načelom, ostala je
čista, neomadeževana. Bujti so jo
šтели, a ona živi, ešče močnejša
je. Prestala je te najhūjši boj i
stoji zdaj spoštūvana, močna i
lepa. Ona je zmagala!

Prijatelje! Zmaga je naša!
Mi smo držali reč i mi bomo
slūžili tistim načelom i cilom,
štere smo iznesli v prvejših šte-
vilkah „Kmečko moči“: gos-
podarsko, kulturno, narodno i
moralno povzdigo našega ljudstva.
Neste se varali, vervali ste. Zdaj
se veselimo vsi, prvi boj je kon-
čan s častno zmago!

I vi neprijatelje „Kmečke
moči“, kaj joj mate ešče očitati?

Vaše klevete i obrekovanja so škodila samo Vam. Komi je „Kmečka moč“ kaj učinila? Napadali ste jo po krivici; ona je

pa ne Vaš neprijateo. Večina vas je bilo zapelanih i to tudi zdaj vidite. Prepričali se bodeše tudi v bodoče, da ste na krivoj poti.

„Kmečka moč“ je izvojevala prvo zmago, vsi rodo ljubi vkup, da bo „Kmečka moč“ vsikdar zmagala tudi v bodoče!

IZID VOLITEV. Srez Murska Sobota.

VOLIŠČE	Volilni upravič.	Glaso- valo	I. Korošec	II. Radič	III. Demok.	IV. Nemci	V. Radik.	VI. Socij.	VII. Komun.	VIII. Zagorski
Bodonci	655	333	46	32	79	6	150	13	5	2
Cankova	590	331	233	7	43	20	23	2	1	2
Domanjšovci	356	182	3	3	23	9	143	—	—	1
Fokovci	902	285	29	65	42	23	119	2	2	3
Gederovci	331	236	180	3	29	3	17	2	1	1
Gor. Lendava	902	362	201	9	126	7	11	6	—	2
Gor. Petrovci	893	494	32	6	369	10	72	4	—	1
Krog	660	479	444	3	15	2	14	—	1	—
Kupšinci	393	257	144	2	4	1	106	—	—	—
Kančovci	331	115	20	3	3	1	87	—	—	1
Križevci	611	356	2	3	8	1	335	5	2	—
Kruplivnik	458	223	88	17	17	5	90	6	—	—
Kuzdoblanje	713	335	127	1	163	15	22	4	2	1
Markovci	447	186	79	3	37	6	58	1	1	1
Martjanci	794	384	173	33	23	7	140	3	4	1
Moščanci	324	142	11	23	67	4	29	7	1	—
Murska Sobota	1003	540	202	33	75	12	191	20	2	5
Pečarovci	579	360	133	18	20	11	156	16	4	2
Pertoča	778	447	312	12	48	58	10	6	1	—
Predanovci	367	257	11	9	81	4	152	—	—	—
Puconci	569	372	27	28	6	1	303	6	—	1
Sv. Jurij I.	176	91	62	1	19	8	—	1	—	—
Sv. Jurij II.	850	489	196	11	87	175	14	1	2	3
Šalovci	730	268	18	9	65	13	257	4	1	1
Tišina	421	308	242	1	50	1	4	—	—	—
Skupaj	14.733	7922	3015	335	1499	403	2503	109	30	28

Srez Dolnja Lendava.

VOLIŠČE	Volilni upravič.	Glaso- valo	I. Korošec	II. Radič	III. Demok.	IV. Nemci	V. Radik.	VI. Socij.	VII. Komun.	VIII. Zagorski
Beltinci	870	588	484	24	58	4	13	1	—	4
Bogojina	817	562	493	4	18	6	37	1	—	3
Bratonci	554	428	407	2	15	—	3	—	1	—
Čentiba	640	357	27	26	37	120	118	15	13	1
Črensovci	1129	862	810	3	18	8	14	2	5	2
Dobrovnik	769	373	115	10	106	28	108	2	3	1
Dol. Lendava	719	501	64	30	42	29	306	27	1	2
Gaberje	809	431	204	25	52	61	77	9	3	—
Gomilica	479	366	321	2	24	2	13	1	—	3
Kobilje	491	263	91	17	58	62	32	2	1	—
Odranci	623	470	422	4	36	3	4	—	—	1
Turnišče	910	413	307	5	3	4	89	5	—	—
Vel. Polana	460	352	313	5	7	9	23	3	—	2
Skupaj	9270	5976	4058	157	474	336	837	68	27	19

Srez Ljutomer.

V celem srezu 8380 5748 3830 433 597 710 47 12 14 16

Pri nas v Prekmurji sta zvoljeniva samo gg. Josip Klekl in Ivan Jerič, oba od SLS. — V Sloveniji so zvoljeni gg.: dr. Anton Korošec, dr. Kulovec, Štrcin, Škulj, Brodar, Sušnik, Smodej, inž. Sernec, Tratnik, Žebot, Hohnjec, Gošar, Vesenjaj, Pušenjak, Hodžar, Bedjanič, Vrečko in Falez, vsi od SLS. gg. dr. Žerjav, dr. Pivko in Urek od SDS, g. Ivan Pucelj od SKS in g. Petejan od socijalistov.

V Ljubljani je zmagao de-

mokrat dr. Albert Kramer, pišejo pa novine, da bo SLS zahtevala razveljavo ljubljanskih volitev.

V Zagrebi sta zvoljeniva dr. Trumbić in dr. Pavelić, oba od Hrvaškoga bloka. — V Beogradi je zvoljen eden radikal in eden demokrat.

V celoj državi so dobili:

Radikali	112
Davidovičevi demokrati	61
Radič	60
Pribičevičevi demokrati	23
Slovenska ljudska stranka	20

Dr. Spaho	18
Zemljoradniki	19
Hrvaški federalisti	2
Nemci	6
S. K. S.	1
Črnogorski federalisti	11
Hrvaška pučka stranka	1
Socijalisti	1

Tak je zvoljeni vsega vkup 315 zastopnikov celoga naroda v našoj državi, kak to temeljni naš državni zakon, ustava, zahtevle. Eden mesec po volitvah t. j. 11. oktobra se morajo vsi tej poslan-

ci zbrati v našem glavnem mestu, v Beogradu. Kak vidimo, tej poslanici so združeni v več političnih strank. Vsakša teh strank ma svoj program, to je, na kakši način šče doseči v državi dobro, napredek, blagostanje državljanov, naroda in domovine. Žao, da je dnesten največ strankam samo za to, da si svoje ljudi denejo za ministre in tak pridejo do penez, do dobro prestretega stola, do kopanje, kde si nakladajo s penezi svoje žepe, ljudstvo pa jih nikaj ne briga.

Guči se, da so te volitve zato bile, da bi prišli ednok poštteni ljudje na vlado in bi začnoli delati za narod, ne pa samo puniti svoje žepe. Mi bi se strašno veselili, če bi se nam že resan ednok malo bolje godilo. Vupamo se, da bo tak, če pa ne bode, bo narod že napravo ednok konec tomi.

PO DOMOVINI

Što je največ trpo v volilnoj borbi? Znamo, kakši so bili volilni shodi: samo šinfanje

i blatenje nasprotnikov. Največ so pa trpeli nedužni s svojov „Kmečkov močjov“. Ne ga bilo sestanka, ne shoda, kde se nebi šinfala i blatila „Kmečka moč“ i kde se nebi lagalo od njenih ljudi. Nedužni trpijo vsikdar največ. Mi smo to vse prestali i dnes ešče izda živimo. Živeli bomo tudi v naprej, zato, ar vidimo, da je bodočnost „Kmečke moči“ sigurna, sijajna. Na vsakšem shodi so kandidatje i kortešje edne naših poznanih strank „Kmečko moč“ tak zgripli i njene delavce tak malali, kak največše hūdodelnike. To vse pa je nikaj ne pomagalo. *Mi mamō dokaze, da so se ljudje poštenjaki nad takim delom tej gospodov zgražali, ar nemrejo vervati, da bi neštetni gospodje tak globoko spadnoli na svojoj resnosti i časti, da tak grdo šinfajo to dobro stvar.* Nam so tej ljudje včinoli samo dobro. Osebne žalitve radi potrpiamo za dobro stvar. „Kmečkoj moči“ pa so pomogli do toga, da je ravnotak postanola znana po celom Prekmurji i je dobila več naročnikov. Hvala,

gospodje, na Vašem „dobrom“ deli! *Osebne napade i žalitve pa Vam odpūščamo iz krščanske ljubezni do bližnjega!*

Kak se čte „Kmečka moč“? Mi nemamo izda na jezere naročnikov. Mamō pa na nekoliko sto, ka je za prvi začetek jako dosta. Sigurni smo, da z novim letom narastē število naročnikov na daleč prek jezero. Zakaj smo sigurni v tom? Dobili smo sledeči dopis, šteri svetlo kaže kelko ljudi šte „Kmečko moč“.

Gospod urednik!

Tudi jaz sam prijateo „Kmečke moči“. Delam za njo, kelko morem i se zanimam za njo. Jako me je razveselio ete dogodek: V četrtak (na svetek) sam šo k meši. Od daleč sam že vido moške stati v dveh skupinah. Mislo sam, da štejo kake politične letake, ar so volitve tū. Kda sam pristopo bliže, sam na svoje največše začudenje vido, da štejo „Kmečko moč“. V vsakšoj skupini je bilo okoli dvajseti moškov; eden je šteo drugi so poslušali. Čuo sam tudi njūvo sodbo. Vsi so pravili, da je „Kmečka moč“ za-

Izvrsten tovarj.

V starom veki je živo eden znameniti pasterski človek, tovarj, šteri je meo samo ednoga sina, po imeni Lacijsa. Ta sinček se je tak navčo očine meštrije, da je že v mladi letaj celo očo prekašao. Zavedao se je svoje vučenosti, zato ne je več bio zadovolen doma pri svojem oči, nego se je odločo, da zapūsti svoj dom i svojega očo, pa bo šo po velkom sveti, iskat i probat srečo. Bio je jako zbirčen i niti nēje šteo iti v kakšo malo ves ali mali varaš, nego se je direktno, zraven napoto v glavni varaš. Tam je pitao za casara. Kda so njemi povedali pot po šteroj pride do casara, se je nanč ne zahvalo od velkoga veselja, samo se je jako paščo do grada, ge je brez vsakšega spitavanja šo notri i pitao prvega stražara, ka ge se držijo presvetli

casar. Te stražar ga je lepo sprevedo do casara. Kda ga je casar ovaro, ga je prijazno pitao;

No mladenec, po kakšoj poti hodiš?

Jaz nadašijem izvrstno meštrije mojega očo, presvetli casar, — je pravo tovarj.

Naj čujem, kakša meštrije je tvojega očo?

Ne zamerite, presvetli casar! Meštrije mojega očo je tovarjska. Meni na celom sveti nega para v toj meštrije.

Prešmentano delo! — se je zdro casar. Kak si denok vūpao kak tovarj priti pred moje casarske oči? Čakaj! Zraven te dam vōprobat, če si resan tak izvrsten tovarj, kak od sebe praviš. Petnajst mojih berošov orje na njivi za varašom i vsakši beroš ima štiri jūnce, če vse te jūnce pri belom dnevi ne pokradneš te ob glavo

prideš.

Dobro, presvetli casar — Včas nastopim svojo službo, — je pravo Laci.

Mladi tovarj je zapūsto casarsko palačo i odišeo na njive, po šterih so rasli gosti grmički. Po grmovji je spolovo mlade jerebi i ednoga plantavoga zavca. S tem se je napoto proti njivi, ge so casarski berošje orali. Kda je že blūzi njive bio, je spūsto mlade jerebi i tudi plantavoga zavca. Naskori so opazili berošje, ka pred njimi dosta mladi stvaric leče, štere bo dobro zgrabiti; najraj pa bi vsi meli zavca. Vsi naednok so zapūstili jūnce, pa hajda na lovinno. Mlade jerebi so ne mogle leteti, zato so tak po mali skakale pred njimi; pa tudi zavec je samo pomali planto, da so bole volo dobili. Oboge stvarice so pomali priskakale v šumo, berošje pa li za njimi.

istino eden najboljši list za Prekmurce. Tak se čte „Kmečka moč“. Kde ima dva naročnika, jo čte sto ljudi. S tem pa se že tudi sama najbolje širi.

V vsakšno hišo v Prekmurji mora priti „Kmečka moč“. Ali ste jo že naročili? Kelko novih prijatelov si pridobite za „Kmečko moč“, ti vrli naši naročniki?

V Beograd na telovadni tečaj sta odšla iz Prekmurja gdč. Dragica Roškar, učiteljica iz Dol. Lendave in g. Jožef Kocmut, učitelj iz Beltinec. Obema našima prijateljema želimo lepe dneve v naši prestolici.

Ka vse ljudi boli. Kda se je porodila „Kmečka moč“ i kda se je zvedelo čida je i što v njo piše, je nešterne gospode to tak zbolelo, ka so zaistino betežni na razumi i teli. Takše sovraštvo, takša zavist, škodoželjnost, nevoščljivost, takša razburjenost i takši strah je ešče nikdar ne vladao v Prekmurji, kak zdaj, kda „Kmečka moč“ trka na kmečka srca, kda ona odpira kmetom oči, kda se že ona pri svojem rojstvu bori i poteguje za naše ljudstvo. Naš

urednik je objavo svoj razgovor z velikim županom. To je že tem gospodom ne prav, že se spodtikajo. Če bi „Kmečka moč“ dosegla, da bi se odprla nazaj gimnazija, dalo semensko žito, dalo sredstvo za pokončavanje miši, z ednov rečjov, če bi se našim ljudem pomagalo, bi tej gospodje, šteri gorijo od same krščanske ljubezni do bližnjega, na vse to fūčkali, ar bi mela svoje prste vmes „Kmečka moč“. Ubogi Izrael, strah pa ima pred Kmečko močjo!

Hotiza. V našoj vesi mamoravno 15 (petnajst) naročnikov „Kmečke moči“, štera se vsakšemi jako dopadne. Sigurno je, da bo pri nas število naročnikov poskočilo na 30 v kratkom časi. Odzdaj naprej nam pošilajte na skupen naslov 15 komadov, mi si že razdelimo. Vsem drugim vesnicam kličemo naj nam sledijo!

Ključnico na levoj rami si je potro g. Boris Lazorko, zvaničnik finančne kontrole. Spadno je z bicikla. Pripelali so ga v bolnico v Mursko Soboto.

Naša vojna ladja „Hvar“ se je pri otokih Malta potopila.

Ladja Hvar je bila na poti v Angleško. Pri Malti je naletela na skalo i se je hitro skrila med valovi. To je velka zguba za našo vojno mornarnico.

V Beogradu so začnoli zidati tiskarno, v šteroj bo se tiskao naš papirnati penaz. Mi smo dozda ne meli takše tiskarne i smo morali dati bankovce tiskati v inozemstvu.

Gornji Petrovci. Velika nevola za nas je, ka morejo hoditi naši betežniki k zdravniku v Križevce. Tam sta dva zdravnika, pri nas pa nobenoga. Najboljše bi bilo, če bi se okrožno zdravniško mesto iz Križevca preneseo k nam v Petrovce, zato ka ležij naša občina bole v sredini okrožja, kak pa Križevci, kda bi še itak ostao eden zdravnik. Ljudstvo iz 21 občin i 6 župnih uradov se je izreklo že za to. Prosimo oblast, da ispuni to željo našega ljudstva.

Petrovčan.

AMERIKA.

Statistika. Preračunali so, da je na celom sveti vse vküper

Kda so več tak daleč odišli notri, ka se več niti glas ne čuo, je Laci lepo vzeo bič i vse jünce odegnao v casarski dvor.

Krao je ravno vöni sedo, da je Laci prihajao z velikim šeregom, zato njemi je ves začüdcn pravo:

Sinek moj, povem ti, ka sam šče tak künštnoga tovaža ne vido, kak si ti. Samo čüj me: Či si že tak prebrisani, moreš napraviti šče nekšo delo. Jaz imam v štali ednoga sivoga konja, či ga to noč ne vkradneš, ti dam glavo odsekati.

Ne bojte se, presvetli casar, -- je pravo Laci, či eden regiment vojakov postavite na stražo, pa tudi vkradnem.

Casar neje postavio celi regiment, da bi stražili konja, ar ga je bilo sram. Zmislo si je šče bokše. V štali na tistom konji je sedo eden soldak, dva sta držala za kantar,

eden pa za rep. Štalo so dol zaprli. Od zvüna so postavili dva najbokšiva soldaka na stražo. Tak so konja zavarovali pred künštnim tovažom.

Laci si je nikaj ne dosta premišlavo, liki je odišeo v varaš i si je küpo od ednoga kodiša grdi, stari gvant, šteroga si je oblekeo. Gor na te gvant pa si je ogrno zlati, casarski plašč. Zvüntoga je küpo dve kili špeja, dva kulača žganice, v štero je zmešao uspavači prah. Preskrbljeni z vsemi potrebščinami se je nazaj odpravo na casarski dvor. Tam je malo postao, potem pa se je z energičnimi stopaji bližao k štali, v šteroj je bio zastraženi najlepši casarski konj. Kda je prišeo do straže, ga je soldak zastavo. On pa se zdere nad njim i pravi: ali me ne poznate, vi ničvredneži? Regrutje, zamazanci! Vsakomi je dao edno za vüho, po tistom pa vitežko

odpro štaline dveri i ponosno prestopo prag, bio je v štali. Ar je bila kmica, si je Laci friško dol slekeo casarski plašč, ga djao strani i kak eden najsirmaškejši kodiš se je postavio v štali. Ves trepetajoči je jeclao:

Smileni vitezi! Zimska noč me je zgrabila na cesti, da sam že ves zmrznjeni. Prepričani, da ste dobroga srca, sam se napoto kvam, da bi vas proso salaša. Imejte usmiljenje z menov ubogim sirmakom, da ne prejdem v toj groznoj zimskoj noči.

Dobre viteze so do srca genole njegove genjlljive reči i dali so mu stanovanje. Siromaški kodiš si je dol seo na küp slame, vzeo naprej do vrha napunjeno turbo, iz štere je začno skladati: špej, šunko, beli krüh, kulače žganice itd. Začno je tak tečno jesti, ka so se še ovim sline cedile. Tü pa tam se je tak delao, kak či bi pio, da je s tem delao skomine lačnim i žednim soldakom.

27,560.267 avtomobilov. — V ameriki na vsakega petega človeka pride eden avtomobil.

Velke družine. Gospa dr. Mary Austin je 44 dece porodila, 13 dvojčeti i trikrat trojčeti. Pa vseeno njej to nikaj ne škodilo, ar se je i tak, tak dobro včila, da je jako znamenita doktorica postanola. — Leandrova žena je porodila 27 dece. — Teodorova 69. — Dionova 52. — Davidova 47 dece. — To so lepe družine.

PO SVETI

V Italiji se razmijo na poitaljančevanji drugih narodnosti menda na celom sveti najbolje. Taljanom vse prav pride i jim je dobro za popolno pokončanje Slovencev. Razpūščajo slovenska društva, preganjajo narodne ljudi, grozijo s smrtjov vsakšemi, što se vūpa misliti proti Italiji. Da si slovenska deca ne bodo mogla več gučati slovenski v šoli, je italijanska vlada premestila vse slovenske učitele dol v italijanske kraje. Tak se godi vsem Slovencom, šteri so pod tujov državov, tak se mori pomali slovanški živelj.

Nesreče pri letanji. Zdaj se vse države držijo, štera bo prišla na prvo mesto pri letanji prek morja. Neštérni letalci so že preleteli iz Amerike v Evropo. Drugi so pa meli nesrečo i so ostali v — morji. Dozdaj so se že neznano kda pogūbila štiri letala.

POUČNO

Domača vzgoja.

3. Delo i odmor.

Navaditi moramo dete k tomi, da premaga pri deli vse ovire. Prle, kak je začnola kako delo, nesmi izjaviti, da: jaz tega neznam napraviti. Nasprotno,

naj njemi delo daje ovire, nesmi biti prelehko. Ovire pa mora sam s svojov močjov premagati, po svojem načinu. (Primer: deklica naj sama preštrika vzorce) Zgodaj se mora navaditi svoje moči napeti, če je potrebno.

V dobi od petnajstoga leta naprej je glavno sredstvo vzgoje: **delo.** Redno telesno in umsko delo. Delo v tej dobi že razen pri zgojitvi volje služi temu, da pripravi otroka za življenski poklic. Sedaj se že trudi za samostojnost, posebno se kaže to pri deklicah. To pa nesmemo zadušiti, nasprotno, dajmo priliko za samostojno delo. (Primer: dekle naj kūha sama kosilo).

Samo telko dela zahtevajmo od diteta, kelko ga premore. Pri tom je treba paziti, da ga ne obložimo z delom. Torej moramo pravilno presoditi njegove zmožnosti ali ma dovolj duševnih — telesnih zmožnosti. Ne vsiljujmo mu naednok dosta dela.

Ništerna deca majo veliko veselje do včenja. Pri dečkaj je to zavoló žele vučenosti, pri deklicah pa bole iz častiželjnosti. Če opazimo, ka dosta včenja škodi na zdravji otroka, moramo včenje preprečiti. Ne dovolimo diteti, da bi se včilo kesno v v noč. Tudi to nesmimo dovoliti, da bi se deca včila na glas pa med včenjom hodila sem in tja. To je nevarno, posebno za deco, šteri majo slaba plūča. V rani mladosti se more dete privaditi potūo se včiti, kesneje se toga teško navadi. Ob izjemnih prilikah se leliko vči polvūre fital vūre na glas takše stvar, kar zahteva posebno lepe izgovorjave ali naglasa. Na priliko, če se vči kakšo deklamacijo ali kakši tūji jezik.

(Dalje prih.)

Dobre knjige se pišejo zato, da se ovekoveči resnica.

Imamo dve vrsti knjig: slabe i dobre. Slabe knjige so kakor klepetuljavi ljudje: mnogo govoriyo, a nič ne povejo. Resnično: slabe knjige se pišejo samo radi brbljavosti. —

ZDRAVSTVO

Če maš rane, piščajce ali mozole jih mūjvli i peri z karbolovo vodov, potem pa nalahko zveži z mehkim lenenom platnom, namazanim z mastjov ali oljom.

Omedlelega človeka se naj oprosti tesne obleke, potem ga pa trebe položiti na hrbet. Polji njemi hladen zrak v lice, z mrzlov vodov ga škropi, čelo i sence njemi pa peri z jesihom. Pod nos njemi drži osmojeno perje ali dlako, da bo kihao i se tak zdrami. — Če pa je človek jako slab, deni njemi roke i noge v toplo vodo, podplate njemi sčegeči s kefov. Pripravi ga do dihanja s teni, da ga položiš na edno stran, njemi jezik potegneš malo vūn, roke njemi pa gibleš kakih 10-krat od prsi do glave i nazaj. Kda betežnik k sebi pride, njemi daj mrzlo vodo piti, potem pa si naj vsede ali vednako leže na postelji. —

Če se je komi krv vnela, skūhaj stéri i položi je vroče na tisto mesto tela, obkladek ponovi za 15 minut.

Zadnji volilni gulaš.

Pri najboljši volji, veseloga obraza je hodo korteš od vesi do vesi. S svojov nerodnostjov je nikaj ne hasno svojoj partiji, itak pa je dosta i ešče več jo. — Na den volitev je korteš pokazao svojo najvekšo moč in hitrost. Kak blisk je letao okoli, itak pa brez uspeha. — Sirmak kandidat je skoro omedlo, kda njemi je korteš čestitao na uspehi, če ga je ravno ne bilo. Dugo čakanje i slaba poročila so kandidata utrūdile i korteš je spoznao žalost svojega gospodarja. — Zgūba je tū. — Vrezaio jo je za sto i si naročo gulaš. Gostilničar njemi je dobro podvoro: iz vseh labušk in loncov je nastrūgao, samo, da bo gulaš vekši; znao je, da njemi da zadnji volilni gulaš. Naglo je

požirao korteš, njegovi dugi mustači so se zibali pod nosom. Zadnja njegova reč je bila „ma ga je dosta!“ Bio je to resan velki in zadnji volilni gulaš. Po dobrom pride slabo, tak si je mislo tudi korteš in — vred vzeo celo porcijo. —

K sreči!

Za srečo je stvorjeno
naše srce.

Vsak je sam svoje
sreče kovač.

I. Zdravje.

Kak je zdravje fundament naše sreče, tak bi morala biti naša glavna skrb, da ohranimo zdravje. Pripomočkov za to je jako dosta: mamo lepe slovenske knjige spisane od toga, posebno one od družbe sv. Mohorja. Toga nas učijo zdravniki, novine pa nesreče drugih. — Največ ljudi pa ne pazi na to, da bi si varvali zdravje. Niti nam na miseo ne pride, kda smo zdravi, da bi si čuvali zdravje. Pri takšem našem ravnanju z našim življenjem i zdravjem se moramo resan čuditi, da si šče večkrat ne pokvarimo zdravje, da smo ščetak zdravi. Kak je teda naša prva dužnost, da se vsikdar i vseširo m čuvamo, da ne zbetežamo, ravnotak je od druge strani tudi nespametno preveč skrbeti za zdravje.

Lani sem bio pri ednom jako vučenom zdravniku na Štajerskom. Pogučavala sva se od betegov. Prišla sva tudi na naše Prekmurje. Pravo mi je te zdravnik, da k njemu jako radi hodijo betežni ljudje iz Prekmurja. Jako dosta pa tudi takših pride, šteri so ne betežni, nego v glavo so si zbili, da jih kaj boli, mislijo, da so betežni.

Takše betežnike je najžmeče vračiti. Vrastva njemu nemremodati, ar je v istini ne betežen i njemu zato nikše vrastvo nikaj ne bi pomagalo. — Je pa betežen v telko, ar čuti bolečine. Če

takšega človeka pitamo, kaj ga boli, nam navadno ne ve drugoga povedati, kak samo to, da ga boli, da ga vse boli. — Ar pa je v istini ne betežen, nego samo misli, da je betežen, njemu zdravnik vseedno ne sme praviti, da njemu je nikaj ne, artakši človek te misli, da njemu zdravnik samo nešče povedati, da je betežen, da je mogoče že prekesno, da ga zdravnik nori i vsefele nore reči. — Posebno naše ženske, kelkokrat pridejo vkup, drugoga ne znajo gučati, kak od bolezni, kak jih vse boli. Vsakša zna nekaj povedati, edno boli v ledovjah, drugo dūši, tretjo smica, štrto bode i Bog zna, kaj šče vse. Tak pridejo vkup zdrave, kda pa narazno idejo, so vse betežne.

Zakaj ta prevelka skrb za zdravje, ali bolje bi skoro povedali, za bolezen? Zato mamo telko betežnikov, ar preveč mislimo na zdravje, ar mislimo, da nam vsaka sapica škodi. Najzdravejši so tisti ljudje, šteri na zdravje najmenje mislijo. Što pri vsakšem koraki misli: „ali mi ne bode to škodovalo“, si pripravlja pot do bolezni. Poleg toga pa nemre biti nikdar za dosta veseli, ar je v večnom strahu za zdravje. Desetkrat je bolje včas kakši nahod zgrabiti, kak pa si vsikdar navijati z robcom šinjek i gut, si držati z robčekom nos i vūsta. Mala bolezen pride i odide, večna skrb pa i bojažen za zdravje pa se nam vsikdar vekša, dokeč ne bomo tak daleč prišli, da bomo mislili, da smo na smrt betežni, v istini nam je pa nikaj ne. Takšemi betežniki pravimo, da je histeričen.

GOSPODARSTVO

Poljske miši.

V Kmečkoj moči smo že pisali od te nadloge, štera dela strašen kvar po naših njivah.

Zdaj se moramo pa povrniti k tej stvari.

Poljske miši so se tak razsplodile po nešternih krajih, da so skoro vničile vse. Njive so vse spreluknjane. Če človek ide med njivami, beži na stotine miši v svoje luknje, da ga spreleti strah pred tov golaznijov. Miši so najprle vničile silje i pšenico. Ponekod je gospodar niti semena ne dobo nazaj, tak so njemu miši vničile. Zdaj so se spravile na krumplice, kukorico i cilo graha ne pūstijo pri miri. Lahko rečemo, da so miši vničile po nešternih njivah povprečno edno četrtino pridelkov. Ali je ne to strašna škoda, štero mora trpeti naš kmet?

Gučalo se je, da se začne oster boj proti mišam. Tudi obekali so, da dobijo kmetje potrebna sredstva za pokončavanje miši. Zdaj pa se bliža že zima i kak se vidi prle bodo miši mele mir i če jih samo zima kaj pokonča! Što nosi na tom krivdo? Zakaj so občine ne dobile sredstev za pokončavanje te golezni? Ali se ešče zdaj nihče ne gene, da bi se nekaj učinilo? Tu ma vsakši priliko pokazati, da je za ljudstvo! Zakaj tu ne vidimo nikoga na deli? Mi tu ponovno prosimo i zahtevamo, da se začne energična akcija proti mišam, ar so napravile strašno kvara v našem gospodarstvu.

SOBO

meblirano, z električno razsvetljavo, s posebnim vhom išče s 1. oktobrom: mlad soliden gospod.

Naslov v upravništvu
„Kmečke moči“!

CENE OGLASOV:

V oglasnem oddelku stanejo oglasi 1 Din, med tekstom 1.50 Din in „poslano“ 2 Din za vsaki cm². Popusta se da pri 3-5 kratnem oglaševanju 15%, nad 5 krat pa 25%. Cene malim oglasom 10 Din.

CENE

Penezi:

1 dolar	Din. 56.15
1 av. šiling	8.—
1 čehosl. krona	1.67
1 nemška marka	13.50
1 francuski frank	2.20
1 švicarski frank	10.93
1 italijanska lira	3.08
1 madž. pengő	9.90
Državno 7% investicijsko posojilo	Din 84.50
Državna renta za ratno štetu	Din 346.—

Blago:

Pšenica nova	Din 290.—
Oves novi	180.—
Kuruza stara	230.—
Pšeno	6.—
Jaboke	kg 2.—

Senja:

19 septembra v Črensovcih.
20. „ v Ljutomeru,
21 „ pri Sv. Petri
na Štajerskem.
22. „ pri Sv. Jele-
ni pri Čakovci.

TEDENSKI KALENDAR

SEPTEMBER

19	Ponedeljek	sv. Januarij mant.
20	Torek	sv. Estahij mant.
21	Sreda	† kv. sv. Matevž ap.
22	Četrtek	sv. Tomaž Vil. p.
23	Petek	† kv. sv. Tekla dev.
24	Sobota	† kv. Marija reš. j.
25	Nedela	16 po Risalah.

Mesec september ma 30 dni.
V tom meseci se den skrči za 1 vüro i 40 minut.

Mlaj meseca je 25. ob 11 vüri ponoči i 11. minutah. — Vreme bo lepo. — Dne 24. sept. ob 2. vüri i 17. minutah zajtra se začne jesen. — Te teden je kvatni.

Na sy. Mateja vreme ugodno.
Ostane tako štiri dni prihodno.

20. sept. 1870 je bio konec države rimskoga pape. — 24. sept. 1862 je mro Anton Martin Slomšek velki slovenski pušpek, šteri je jako ljübo svoj slovenski jezik i narod.

LOVSKI PES

dobro vzgojen se proda. Poizve se v gostilni
Banfi, M. Soboti.

Kr. notar

Anton Koder

je prenesel svojo kancelajo v svojo novo hišo prek od hotela Slon (g. Bac)

V zalogi

so v Tiskarni Panoniji

LOVSKI IN RIBIŠKI ZAKON

za Prekmurje in Medjimurje

nevezan 22 Din

vezan 30 Din

NOVI IMENIK OBČIN V

PREKMURJU

sestavil srezki poglavar Lipovšek

Cena 12 Din

Krstni, poročni, domovinski listi, zadolžnice, potrdila, smrtovnice i. t. d.

PREPRODAJALCEM POPUSTI

TISKARNA Murska Sobota

Izvršuje vsa tiskarska dela solidno in točno

PANONIJA Šolska ul. št. 241

izdelujejo se vsa knjigoveška dela najlepše